

PRECIZĂRI METODOLOGICE

1. Sursa datelor o constituie capitolul CN (Comenzile noi) din Cercetarea statistică lunară privind indicatorii pe termen scurt în industrie (IND TS).

2. Cercetarea statistică este de tip selectiv. Tipul de sondaj utilizat și procedeul de extragere a eșantionului este cel al sondajului stratificat cu selecție aleatoare simplă fără revenire în cadrul fiecărui strat, în care variabilele de stratificare sunt reprezentate de: activitatea economică și clasa de mărime a întreprinderii în funcție de numărul de salariați. Datorită necesităților privind comparabilitatea rezultatelor pe grupe de activități omogene cât și la nivel de întreprindere de la o perioadă la alta, categoria operatorilor economici cu potențial economic ridicat (50 de salariați și peste), se cercetează exhaustiv. Baza de selecție a eșantionului asigură o reprezentativitate calculată după cifra de afaceri de 92,7% din mulțimea totală a unităților active. Datele se colectează de la circa 2866 operatori economici cu activitatea principală cuprinsă în diviziunile CAEN Rev.2: 13, 14, 17, 20, 21, 24÷30. Volumul de eșantionare s-a determinat impunând, la nivel țară, o precizie a estimațiilor de $\pm 3\%$, la un nivel de încredere de 95%.

3. Concepte și definiții

Obiectivul indicatorului comenzilor noi este acela de măsurare a tendinței comenzilor noi primite de la clienți interni și externi. În timp ce indicatorul producției arată tendința volumului producției și oferă o indicație asupra tendinței valorii adăugate, datele despre comenzile noi permit prognoza, deși doar pe termen scurt a producției și cifrei de afaceri viitoare. Comenzile noi primite apar ulterior în producție și apoi în cifra de afaceri și reprezintă, primul indiciu despre ceea ce urmează să se întâmple pe termen scurt. În concluzie, indicele comenzilor noi este un indicator de prognoză care furnizează informații privind ciclul economic.

Comenzile noi din industrie reprezintă valoarea contractelor din luna de referință între un producător și un client și privesc livrările de bunuri și servicii aferente producătorului, indiferent de perioada în care urmează a fi onorate. Comenzile **includ** toate celelalte cheltuieli de ambalare și transport care sunt facturate clientului, chiar dacă acestea sunt înregistrate pe o factură separată. Nu sunt incluse în valoarea comenzilor: TVA, accizele, reducerile de prețuri, rabaturile și discount-urile acordate în momentul comenzii și valoarea ambalajelor restituite după livrare.

Marile grupe industriale (industria bunurilor intermediare, industria bunurilor de capital, industria bunurilor de folosință îndelungată, industria bunurilor de uz curent) reprezintă un nomenclator agregat de diviziuni sau grupe CAEN Rev. 2 utilizat în statistica europeană pentru caracterizarea industriei după destinația bunurilor produse.

Industria bunurilor intermediare cuprinde următoarele diviziuni, respectiv grupe CAEN Rev. 2: 131, 132, 133, 17, 201, 202, 203, 205, 206, 24, 255, 256, 257, 259, 261, 268, 271, 272, 273, 274, 279.

Industria bunurilor de capital cuprinde următoarele diviziuni, respectiv grupe CAEN Rev. 2: 251, 252, 253, 254, 262, 263, 265, 266, 28, 29, 301, 302, 303, 304.

Industria bunurilor de folosință îndelungată cuprinde următoarele grupe CAEN Rev. 2: 264, 267, 275, 309.

Industria bunurilor de uz curent cuprinde următoarele diviziuni, respectiv grupe CAEN Rev. 2: 139, 14, 204, 21.

4. Algoritm de calcul

Indicii valorici (nominali) ai comenzilor noi sunt indici de tip Laspeyres și măsoară evoluția acestora (în prețuri curente), pe total, diviziuni CAEN Rev.2 (13, 14, 17, 20, 21, 24÷30), precum și pe marile grupe

industriale.

Indicii valorici (nominali) ai comenzilor noi pe total (piața internă și piața externă) se calculează ca medie ponderată dintre indicii comenzilor noi pe piața internă și indicii comenzilor pe piața externă, pe fiecare nivel de agregare (diviziune, mare grupă industrială și total industrie). Ponderile sunt calculate pe baza cifrei de afaceri, conform rezultatelor Anchetei Structurale în Întreprinderi din anul de bază (2021).

IMPORTANT! Pentru a evidenția schimbările din structura economiei, începând cu publicarea datelor pentru luna de referință ianuarie 2024, anul de bază utilizat în calculul indicilor, pentru toți indicatorii pe termen scurt a fost modificat din 2015 în 2021.

Schimbarea anului de bază presupune și actualizarea sistemului de ponderare, pentru a reflecta modificările structurale intervenite în activitățile din economia națională. Aceste modificări au determinat recalcularea și revizuirea corespunzătoare a seriilor de date publicate anterior.

Schimbarea anului de bază s-a făcut în doi pași, respectiv rebazarea indicilor pentru perioada 2005-2020 la noul an de referință (2021=100) și recalcularea indicilor cu noul sistem de ponderare începând din ianuarie 2021 și până în prezent.

Odată cu trecerea la noul an de bază și noul sistem de ponderare 2021, seriile de timp în bază 2015 nu vor mai fi disponibile. Noile serii de date, în bază 2021, vor fi disponibile progresiv, în baza de date TEMPO online, începând cu luna martie 2024, când se vor disemina datele aferente lunii ianuarie 2024.

Aceste modificări vor apărea și în comunicatele de presă, publicațiile statistice editate de INS și în baza de date TEMPO online.

5. Calculul indicilor valorici ai comenzilor noi din industrie față de luna precedentă sau față de luna corespunzătoare din anul precedent, pornind de la indicii cu bază fixă (anul 2021=100), se realizează astfel:

- indicii de volum ai cifrei de afaceri față de luna precedentă: prin împărțirea indicelui cu bază fixă (anul 2021=100) al lunii respective la indicii cu bază fixă (anul 2021=100) al lunii precedente, înmulțit cu 100;
- indicii de volum ai cifrei de afaceri față de luna corespunzătoare din anul precedent: prin împărțirea indicelui cu bază fixă (anul 2021=100) al unei anumite luni din anul respectiv la indicii cu bază fixă (anul 2021=100) al aceleiași luni din anul precedent, înmulțit cu 100.

6. Datele sunt provizorii și periodic pot fi revizuite pe baza rectificărilor ce se efectuează retroactiv de către operatorii economici din eșantion.